

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عاصم پڈھیار

کوئی تے ہووے

(نظمیں)

سانجھ
SANJH
PUBLICATIONS

سبھ حق را کھویں

کتاب داناں : کوئی تے ہووے

شاعر : عاصم علی (عاصم پڈھیار)

مکھ مورت/مکھ چتر : قمر الزماں

پہلی وار : دسمبر 2015ء

مُل : 200 روپے

تعداد : 500

پرینٹنگ پریس : شرکت پریس لاہور

مِل ورتن : فون نمبر 03008536284

ISBN:

سانجھ
SANJH
PUBLICATIONS

بک سٹریٹ 46/2 مزنگ روڈ، لاہور

فون : 042-37355323 فیکس : 042-37323950

ای میل : sanjhpk@yahoo.com, sanjhpk@gmail.com

ویب سائٹ : www.sanjhpublications.com

جنت و اسی ماں تے پیو
دے ناں

سادھ مراد اشاعر

عاصم پڈھیار راوی دریادے کنڈھے ون آلا سادھ مراد ابندا اے۔ پولیس دے محکمے
 وچ نوکری کر کے جیاں دی روزی کماندا اے تیں ایہ دو اڈو اڈ گلاں سُن کے حیران ہوو
 گے۔ جوں سادھ مراد ابندا تے پلس ملازم کس طرح ہو سکدا اے۔ سنجی گل تے ایہ وے بے اوہ
 آپ ایس نوکری بارے کسے نوں نہ دسے تے کسے نوں اُکا پتا ای نہیں لگدا کہ اوہ پلس ملازم
 اے۔ پتا نہیں ایس جیون جو گے نوں شاعری نے کدوں اپنے کلاوے وچ لیکے اپنے نال ٹور
 لیا۔ فیر عاصم تے شاعری رل کے ٹرن لگ پئے۔ پڈھیار ذات ہک درویش ذات اے
 خورے ایسے لئی شاعری ایس فقیر تے مہربان ہو گئی۔ مہر عاصم پڈھیار دا ایہ پہلا شعری پدا گا
 خالص نظماں تے مشتمل اے۔ اجو کے عہد دیاں تخلیقیاں نظماں نوں بے گوہ نال ویکھئے تاں کجھ
 چونویں شاعر نظم نال انصاف کر دے نظر آوندے نیں۔ بہتے اکھراں نوں ولاتلا کے سطران
 پوریاں کر دے۔ منیر نیازی تے باقی صدیقی توں بعد دے عہد وچ غلام حسین ساجد،
 رفاقت ممتاز، شفیق قریشی، راشد حسن رانا تے زاہد حسن نے نظم دی جھولی وچ ہیرے موتی پائے
 تے پیجے طریقے نال معاشرے وچ ہون والے دھروہ دی نشان دہی کیتی۔ سنجی گل تے ایہ
 وے کے غزل ہووے پا نظم پیار تے محبت بنا او نہاندا مکھ پیلا پیلا لگدا اے۔ متذکرہ بالا
 شاعران نیں ونوون دے ائمے موتیاں نال نظم دی جھولی بھرن دی کوشش کیتی اے۔ ایسے
 صف وچ کھلوتا اپنے اسلوب تے منفرد لہجے نال نظماں نوں شگھارن والا عاصم پڈھیار وی اے۔

ایہ نوجوان، نظم دیاں ساریاں لوڑاں تھوڑاں، رمزناں، بھجارتاں، اشارے کنائے
 تے تشبیہاں دا جانو جا پدا اے۔ نظم دے اسارے وچ اپنیاں مہارتاں دا اور تارا جاندا اے۔
 عاصم پڈھیار جیس وسوں دا وسینک اے اوہ دریاد کنڈھا اے جتھے ٹوٹے ٹبے، جھل تے ڈھم
 جیندے بندیاں نوں نکل جاندا نیں۔ اج وی اوس تھاں تے وڈیرے داری چل دی اے
 مشہور کہانی کار ملک مہر علی دے اکھانوں بندیاں دیاں عمراں کھاون آلا وسیب اے۔ انسانی
 قدراں دی ٹٹ بھج تے غریب غریباں نوں مارن والے بندیاں دی اجارہ داری دے خلاف
 عاصم پڈھیار دی نظم ہک احتجاج اے۔ ایس حوالے نال عاصم پڈھیار دی ہک نظم
 ”کوئی تے ہووے“ دے کجھ شعر ویکھو:

”کوئی تے ہووے“

جونال میرے کھلو کے دھرتی دے چین پاروں

لکا کے حصے دی چیک مارے تے ایس دھرتی دے ہاں نوں ٹھارے

کوئی تے ہووے

جو حق دی خاطر تے سر رکھ کے راضی ہووے اساڈے پیراں چوں سول کڈھے“

پنجاب دے اجڑے وسیب بارے اوہندیال نظماں دا Clear Concept
 اے شاعر چونکہ معاشرے دا احساس فرد ہوندا اے اوہ کسے دی اکھ وچ اتھرو ویکھ کے کنب
 جاندا اے۔ تے فیر اوہ اپناں اتھرواں دا احساس اپنے اظہار راہیں لوکائی تک اپڑان دا
 جتن کر دے جوں اپناں وگدیاں اتھرواں دا اپا کیتا جاوے۔

عاصم پڈھیار دیاں نظماں نوں بے تواتر نال پڑھیا جاوے تے اوہناں دے اندر
 ہک ردھم ہک آہنگ تے موسیقیت نظر آوندی اے۔

عاصم دیاں نظماں پرانے پنجاب دے گوڑھے پہلاں دی چھانویں جوان ہونیاں
نیں تے ایہ نظماں بھراگھتی دادور، دکھ سکھ سانجھے کرن والا ویلا، دھیاں دے سرکجن دی
ریت نہاوں واسطے سدا بیندیاں نیں۔ نظم اد ریویں دی ہک ونکی ویکھو:

ساڈی میں نہیں موئی اج وی ساڈے مر گئے نیں بھ چاء
ساڈیاں اکھاں دے وچ بھھلاں ساڈے سئکے نیں دریا
ساڈا ترنا ماہل ترکلا ساڈی اڈ پڈ گئی اے گھوک
سانوں رنج کے بھکھاں ماریا ساڈے دل چوں اٹھدی ہوک

عاصم پڈھیاردیاں نظماں دے عنوان بڑے پیچھے تے نوٹیکلے نیں۔ اوہنے ساریاں
علامتاں تشبیہاں تے استعارے اپنے آل دواہیوں اکٹھے کیتے نیں۔ عاصم پڈھیاردیاں
پہلیاں اڈاریاں وچ اے پراوہنوں گل ٹورن، کھلارن تے سمیٹن دی جاچ اے۔

اوہ جبرنوں کجھ ایسراں High light کردا اے جوں قاری اندروں لوس
جاندا اے تے ایس اجڑے ویسب دی بھلائی دی چیتا اوہدے اندر جاگ پیندی اے۔ کجھ
آپدے کیتے گناہاں دی سزا اذکروی اوہنے بڑے دردیلے لہجے وچ کیتا اے۔

ایویں ڈھڈھ دا آکھا منیا ایسں ہو گئے ربا منج
اساں پتھراں اتوں چنگیا ساڈی تاں بھجی اے چنچ

عاصم پڈھیاردی گل دامہاڑتے لباس بڑا دکھرا اے ساریاں نظماں نوں گوہ نال
پڑھتے تاں کدرے وی من اچاٹ نہیں ہوندا اوہندیاں نظماں دے عنوان پنجاب دے
ترجمان نیں بلکہ عنوان ویکھ کے پوری نہیں تے تم از کم وچلی گل دی چون چنگی سمجھ آجاندی
اے۔ ونڈ، دوجی ہیر، کالی رات، بھاگ بھری، ماتے نی، کوئی تے ہووے، اد ریویں، ڈیوا،

”پلو مار کے بھانگی ڈیواتے اکھ نال گل کرگئی“ تے مصداق اوہندی چھیل چھیلی،
چوہلاں کردی، چچدی گاؤندی نظم پڑھن والیاں بوریں تو بچاندیاں ہویاں اپنے مطلب دی
گل کر جاندی اے۔

ساڈے ویسب دی بڑی پرانی ریت اے جوں ماداں دھیاں سہیلیاں ہوندیاں
نیں تے اوہ ہک دوجی دے دکھ ونڈ دیاں نیں۔ نظم ”ماتے نی“ دی ہک ونکی ویکھو:

گل سن نی اماں میریے
ایہ کھئی پیڑ بہاڑا

میرے اندر وڈیا چور

بانہہ اچی کر کر لاوندی

کھڑا بختاں اتے زور

گل سن نی اماں میریے

گل سن نی اماں میریے

میں سوہرے گھر نہیں جاونا

نکھڈی چاہڑیں کھیس

میتوں دھکا دے نامیڑی

میتوں رہن دے پیکے دیس

گل سن نی اماں میریے

ہاڑا، وسیب، کھو بھا، انھی رات، کنڈ، ونگار، کالا چان، محنت مرگئی جس دن تے ایہو جیہے ہو رکھی
عنوان میں۔

عاصم پڑھیاردیاں نظماں وچ بلاشبہ پنجاب تے پنجابیت دوویں موجود نیں اوہنے
پنجابی نظم نوں سنوارن تے شگارن واسطے کسے اوپری بولی دا سہارا نہیں لیا تے ایہو ای
اوہندیال نظماں دا سہین اے۔

نبلی چھت آلا سائیں اوہنوں ہو رسوہنا لکھن دی توفیق دیوے میں کھلے متھے شاعری
دے پڑ وچ اوہنوں جی آیاں نوں آکھنا ہاں تے اوہندی کامیابی واسطے سوہنے سائیں
اگے دعاواں کرناں۔

نصیر بلوچ
تانڈ لیا نوالہ، فیصل آباد

عاصم دی پنجابی نظم

عاصم پڑھیاردیاں میں ڈھیر پرانا جانو نہیں پر اوہدی میری ملاقات ایڈی نوں وی
نہیں پڑھیار ساڈے آجڑے وسیب دا بڑا بھرواں لکھیارتے شاعر اے، اوہدیاں نظماں دے
سرناویں ایس گل دا منہ بولدا ثبوت نیں۔ اوہناں دے ایہ سرناویں اوہناں دیاں نظماں
نوں ہک خوبصورت موڈ دیندے نیں تے پڑھن آ لے نوں نظم مکمل ہون دا احساس ہوندا
اے۔ پڑھیاردیاں نظماں وچ اپنے علاقے تے نال دے ہو پندراں وچ بولی جان والی
زبان دا لہجہ بڑا توانا نظر میں آوندا اے۔ ایہ امیر لہجہ اوہناں دیاں نظماں وچ بولدا نظری آوندا
اے اوہناں دی نظم دا ڈکشن اوہناں دے وسیب وچوں پنکگر داتے جوان ہوندا اے۔

عاصم پڑھیاردی سوچ اڈاری، لب و لہجہ، الفاظ دی ورتوں تے رنگ ڈھنگ
اوہنوں ہمعصر شاعر ال توں کتے اڈتے علیحدہ کردا اے۔

عاصم پڑھیاردی قلم چوں سیاہی نہیں سگول اوس سیاہی وچوں اچھی نظم آگاندا اے جھڑی پڑھن
والے نوں مقناطیس دے وانگر اپنے نال چموڑ لیندی اے۔ عاصم پڑھیاردی موجودہ سہے دا
پنجابی نظم دا اچھا شاعر اے اوہ سہے دی چپ نوں اپنی نظم دی کو ملتا توں توڑ کے جوڑ دا اے۔

آخرتے میں ایضا ضرور کہو اں گا کہ عاصم دا ”کوئی تے ہووے“ نظماں دا پہلا مجموعہ
اے جہدے وچ اوہ ہک بہترین کامیاب شاعر نظر میں آوندا اے۔

اجازتاً جانے بلھے شاہ

رفاقت حسین ممتاز

جوانوالہ ضلع فیصل آباد

1 دسمبر 2015

عاصم پڈھیار راٹھ شاعر

نویں نظم اپنے سوجھ بھوجھوں اپنے اندر تے آل دوالے داعلامتی اظہار چاہندی
اے تے جدوں علامت نوں ورتن داچ آجاوے تے نظم پوری ہو جاندی اے۔ عاصم پڈھیار
نویں نظم دے تقاضیاں توں ڈھیر جانو ایس تے راوی دے پاک پوتر پانی اوہدی تخلیقی
بھونیں نوں زرخیز بنا چھڈیا اے۔ ہن خیالاں دے جہڑے پھل بوٹے اُگے نیں اوہ رنگ
تے خوشبو پاروں سوہنے سکھے اتے نوں لکھے نیں تے نویں نظم دامنہ مہاندر ائیکدے ہوتے عاصم
دی چنگی بھلک دی علامت نیں۔ راوی دے راٹھاں وانگ عاصم پڈھیار سنیل نظماں داراٹھ
شاعر اے مینوں ایس سوہنے لیکھک کولوں ڈھیر امیدیں نیں پئی ایہ ماں بولی دے سبھے
لاہنے لاہسی تے پنجاں پانیاں دی لج نبھاسی اللہ سوہنا اہنوں تے اہندی شاعری نوں لمی
حیاتی بخشے۔

پروفیسر ڈاکٹر اصغر علی بلوچ

شعبہ اردو گورنمنٹ کالج یونیورسٹی فیصل آباد

5 دسمبر 2015

میں منتارا ضرور ہاہ پر بے ہمتا ناہ، میں وی ادب دے ایس سمندر وچ دو جیاں
وانگوں ہتھ پیر ماردار ہیا پر میرے کدائیں پیر نہ لگے تے نہ ای میں کسے کدھی لگا۔

ایس اوکھی گھڑی وچ ادب دے ایس سمندر وچ ٹھلدے ہوئے مینوں محترم اُتاد
نصیر بلوچ ہوریں ملے جہناں میری بانہہ پھڑپھڑی تے نال مینوں ایہ وی آکھیا! پتر اے ایس
سمندر وچ وڑای گیا ایس تے ہن! ہندے وچ رہن دے ڈھنگ وی سکھ۔ اوہناں دے
بانہہ پھڑن دی ڈھل ہائی تے مینوں ہتھ پیر مارن دی جاچ آون لگ پئی۔

اُتاد نصیر بلوچ ہوراں نیں نہ صرف مینوں ہلہ شیری دتی سگوں مینوں ایس سمندر
وچ رہن دے گروی دے تے ایس طراں میرے کجھ ہتھ سدھے ہوئے میں اوہناں دا ڈھیر
سارا مشکور ہاں۔

اللہ سوہنا اوہناں نوں صحت تے لمی حیاتی دیوے۔ آمین!

جدوں مینوں ایس سمندر وچ رہن دا کجھ ڈھب آیا تے مڑ میں اہندے وچوں
سچے موتی لہمن لئی ایدھر او دھر جھاسیا تے مینوں جو کجھ وی لہمیا اج اوہ کوئی تے ہووے
دے روپ وچ تہاڈی خدمت وچ حاضر اے۔

ایس پینڈے وچ پروفیسر اصغر علی بلوچ، ملک مہر علی، میر تہا یوسفی، بابا طالب جتوئی،
حکیم صفدر علی و امق، سیف علی، نور حسن ارمان، فخر زمان عدیل، ایوب کموکا، فدا بخاری، ذوالفقار
ہاشمی، نعیم گیلانی، رائے محمد خان ناصر، چوہدری انور زاہد، قمر الزمان، اشرف یوسفی، راشد
بلال، واجد امیر، عباس مرزا، سلطان محمود، پیر عبدالروف نبی پوری، اقرار جوئیہ، جعفر انجم جلیانہ،
محمود امجد ہرل، شفیع قریشی، طاہرہ سراء تے میاں اللہ دتہ ہوراں نیں جس گوہ نال میریاں
لکھتاں دی آدر کیتی اوہ سلاہن جوگ اے۔

اپنے ولوں

میں ضلع ننگا نہ صاحب دے پنڈ کوٹ پڑھیار وچ جمیا جہڑا سید والہ توں اگے دریا
راوی دے کنارے توں تھوڑا جہیا ہواں اے۔ وسیباں وچ اُچ بچ تے مڈھوں لاتوں ای
ہوندی آئی پر دریاواں دے کناریاں تے وکن آلیاں تے او تھوں دے وسیب داد و جیاں
وسنیکاں تے وسیباں دا بڑا فرق ہوندا اے۔

کیوں جو ایس وسیب دے بندے بڑے آنکھی، کڑیلے تے ڈانگ سوٹے نال
حیاتی گزارن نوں چنگیاں سمجھدے نیں۔ میں جدوں ایس وسیب وچ اکھ کھولی تے او دوں
توں ای ویلھن لگا ہاں جو تھوڑا ماڑے نوں ماری جاندا اے۔ اپنے ایس وسیب وچ ہوندی
ایس نا انصافی نوں ویکھ کے میں اندر و اندری کڑھار ہیا پر مینوں اندر دی ایس بھڑاس نوں
کڈھ کے اپنی جہہ تے لیاون دا ڈھنگ نہ آیا۔ ایس بھڑاس نوں جہہ تے لیاون واسطے
مینوں آخریں قلم دا سہارا لینا پیا۔

کدھی واس ہوں پاروں نکے ہوندیاں توں ای راوی دے ہڑھ دیکھے تے ہڑھ
وچ لڑھدے تیلے وی! پر مینوں ایس گل دا پتہ نہیں ہاہ جو ہک دینہہ ہڑھ دے پانی وچ
لڑھدے تیلیاں وانگوں میں وی لڑھدیاں لڑھدیاں ادب دے اوس سمندر وچ جاڈ گنا اے
جہدی نہ کوئی کدھی اے تے نہ کوئی تھلا۔

میں زاہد اقبال ضیغم، اکرم طیب، رائے صدی احمد اسد، ڈاکٹر واجد، ممتاز حسین
گلستا، ارشد ایاز، مہر اقبال، رائے ممتاز احمد شکیل، ذوالفقار اسرار، اللہ یار مقصود،
حضرت شام، افضل مراد، سید علی عباس، مرزا ریاست تے ایناں توں اڈ پنجاب ہائی وے
پٹرول (پٹرولنگ پولیس) دے افسران تے جو انال تے باقی سارے سبھاں متراں دا شکر
گزار ہاں جنہاں میرے شعراں دی سلاہنا کیتی تے میرا مان ددھایا رب سوہنا اوہناں
ساریاں نوں سلامت رکھے۔

”کوئی تے ہووے“ وچ ورتے گئے وچاراں بارے وچ تہاڈے کمیہ وچاریں
مینوں ایس گل دی اڈیک رہوے گی۔

عاصم پڈھیار

ننگانہ صاحب

0300-8536284

asimpadhiar@gmail.com

فہرست

23	حمد	1
24	نعت	2
25	کھجھار	3
27	کالا پائن	4
28	بھلا ویلا	5
29	وٹڈ	6
32	وساہ	7
33	دو جی ہیر	8
35	کالی رات	9
37	بھاگ بھری	10
38	میں سوچتاں وال	11
41	ماتے نی	12
49	کوئی تے ہووے	13
52	اڈریویں	14
54	ویلے دی گل	15
56	انوکھی تھاں	16

57	رَت پرتیجی	17
59	مجھے روگ	18
60	ہونی	19
61	دھرنگا	20
62	محبت مرگئی جس دن	21
64	بانگی لاٹو	22
65	اتھا ڈر	23
66	وَنیا مٹھو ٹھگنی	24
68	انکھیلا جن	25
69	سیخاں	26
72	چپ	27
73	کہڑا چیتر	28
75	نت سطرال	29
76	تماشہ	30
77	کتھوں یار منانے سکھنیے	31
80	اکلاپا	32
81	پناں او ہندے	33
84	تریل	34
85	تمنڈ	35
86	آن وَن	36
87	آل دوالے	37
88	گکھاں لڈی	38

90	آنکھ	39
92	عجیب گل اے	40
94	آنھی رات	41
95	دل تے میں	42
96	کھو بھا	43
98	سج	44
100	اتھرا گھوڑا	45
101	وسیب	46
102	ایہ عشق سکھالا ایذا نہیں	47
104	تت	48
107	ڈھاہ	49
108	بندیا مرضی تیری	50
110	چند نمائی	51
111	ہاڑا	52
113	شاہ حسین توں پچھو	53
114	نجمہا کے ویکھو	54
117	چل او بھلیا او سے تھاں تے	55
119	ڈیوا	56
120	پے اچھی	57
122	نیلھے دی ویل	58
123	تھھیٹکروے	59
124	ونگار	60

127

128

میں ہک نظم کہنی اے	61
انج کر	62

حمد

یاد تیری دا تنبا وَبے
میری ذات دے اندر
میں منسواں تے انجانوں
تینوں ہر دی سونہہ
مَن حجرے وچ توں

نعت

اکھراں وچوں اکھ لبھنا
لبھیاں وچوں لبھ
فیروی میرا ہاں نہیں ٹھردا
رنگاں وچوں رنگ پھرواں
پرکسے تے اکھ نہیں ٹکدی
سورج، چن، ستارے، لائٹاں
آپ دے مکھ داپانی بھردن
ست زمیناں، اسماناں چوں
کھڑی شے میں ڈھوڈھ لیاواں
آپ دا مکھ تے زلف ایکاں
ربا مینوں معاف کریں چا
جیکر میرے وس وچ ہوندا
فرمدنی دی نعت میں کہندا

کھجھار

بچی جنی گل توں کھجھ کے
لاکھی سجن انج کھڑیجا
جسراں رسیا ہو یا بچپن
کھجھ سوچاں دے اندروڑ کے
انج کرا ہے پا جاندی اے
بندہ ہٹ کے گھر نہیں جاند
ویڑھے دے وچ کدھ کردی اے
ٹبرادھوادھ کردی اے
کھجھیا ہو یا ڈھوروی بھیرا
کلا پٹے ہو روی بھیرا
اڈ کے کھلے گلے دے وچ
چولے اندروڑ جاوے تے

سوہل ملوک تے چٹیاں کھلاں
اُتے چوراں وانگر ڈرداے
سیڑھاں واہنداے جئے اُتے
لوواں وچوں رت سمدی اے
جٹا پیڑ جتاندا رهنداے
ورہیاں تائیں
کیوں نہ اوس کھجھارنوں لہیے
جس توں کھجھ دی وس چڑھدی اے

کالا چانن

میں خیریں مہریں وسداساں
میں راہ بھلیاں نوں وسداساں
تے پیریں رستے ڈھاہندے سن
میں ہک دینہہ راہ توں بھلیاں
مڑہاں تے روٹی پکدی سی
تے جھہ تے ہوکے بھندے سن
مڑ کالا چانن تکیا سی
ایہ اکھیں پتھرتاں ہونیاں

بھلاویلا

اوس ویلے دی چٹی بھاویں
دانہ دانہ پیہندی سی
دھرتی اُتے آٹے دا
اوس پین نہیں دتا کال
ہن دیاں رجیاں ملاں
ساڈے مار دتے نیں بال

وٹڈ

دکھرے ہو کے ہک دو بے توں اپڑے کتھے تیک
کِنیاں وِتھاں گھت چھڈیاں نیں ایس نکھٹی لیک

درد لکاون لئی دوہواں نوں لبھدی نہیں ہن تھیں
وانگ یتیمیاں روندے پھر دے وٹڈ کے دھرتی ماں

وچ سمندراں سیناں گھتیاں وٹڈے بے دریا
کیوں وِن آئی مردے پئے اولئی بے پیڑ ودھا

نہ چڑیاں نہ طوطے وٹڈے نہ گھٹی نہ کاں
نہ سورج نہ تارے وٹڈے نہ دھپاں نہ چھاں

نہ بدل نہ بارش وٹڈی نہ وٹڈی بے واء
نہ رونے نہ دھونے وٹڈے نہ وٹڈے بے چاء

نہ گرمی نہ سردی وٹڈی نہ وٹڈی پت جھڑ
نہ ای موج بہاراں وٹڈیاں نہ وٹڈے بے ہڑ

نہ بلبیل نہ جگنو وٹڈے نہ وٹڈے بے بھاگ
نہ وِنجھلی شرانواں وٹڈیاں نہ وٹڈے بے راگ

نہ ڈھولے نہ ماہیے وٹڈے نہ وٹڈے بے گیت
نہ بولی نہ اکھر وٹڈے نہ وٹڈی بے ریت

نہ جگنی نہ گدھا وٹڈیا نہ وٹڈیا بے تھال
نہ بھکھاں نہ تساں وٹڈیاں نہ وٹڈے بے کال

نہ بھنگڑا نہ جھمّر وٹڈی نہ سَمی نہ ڈھول
نہ نظماں نہ غزلاں وٹڈیاں نہ بولی نہ بول

نہ نلھے نہ نانک وٹڈے نہ ای وارث شاہ
فروئی ہک دو بے تے ساڈے بچھدے نہیں وساہ

نہ ہیراں نہ رانجھے وٹڈے نہ وٹڈے جے چاک
نہ کیدو نہ کھیڑے وٹڈے نہ وٹڈے جے ساک

نہ دن سال مہینے وٹڈے نہ وٹڈی جے رات
نہ شکلاں نہ صورت وٹڈی نہ ای آدم ذات

وٹڈ وی پوری وٹڈی نہیں جے کمیہ وٹڈیا جے ایہ
لیک بھڑیکا کھیڈ کے پٹھا سر وچ پائی جے کھیہ

وساہ

انج اکواسا سورج ہویا
سجن بے اتبارے وانگوں
کل دے کوڑے کارے وانگوں

دُوجی ہیر

جے اوہ اپنے کنیں سُن دا
دھرتی اُتے چیک چیکاڑے
کیوں نہ گھتدا جگ نوں ہاڑے
جے اوہ اکھیں نال ایہ وہندا
دھرتی دے رنگ ہوندے لال
گل نہ کردا ظالم نال
جے اوہ اج دے دوراچ جمدا
جے اوہ ایس ویسب اچ وسدا
تے اوہ وہندا
چھلاں دے وچ لڑھیاں دھیاں
مڑنہ جگ تے مڑیاں دھیاں
ریت اچ رل گئی ہک ہک لیر

وارث شاہ نوں جا کے آکھو
مڑ کے لکھے دُوجی ہیر

کالی رات

ایہ کالی رات نہیں چنگی
تارے گل پئے کر دے سن
اچاڑاں وچ کھلوکے تے
بلاواں دسدیاں رہیاں
ہنیرا کھا گیا سانوں
ایہ کالی رات نہیں چنگی
ایہ سورج گل سنائی اے
سرا لبھنا وی اوکھا اے
توں جس چانن دی گل کرنا یں
بھلا کرنا کوئی سوکھا اے
ایہ کالی رات نہیں چنگی
ہواواں آکھیا مینوں

ہو جئے ٹاٹ جان دے نیں
جدوں رکھاں رچ بسر و جدے
ایہ متھے پاٹ جان دے نیں
ایہ کالی رات نہیں چنگی
کوئی پپلاں توں پچھو باہ
کو یں بندے ڈران دے او
کو یں دھوکہ جہیا دے کے
فراکھیں نوٹ جان دے او
ایہ کالی رات نہیں چنگی
بھلا امبراں تے ویکھے نی
کدی بچھدے کدی بلدے
تارے نیں گھڑی پل دے
اسیں سمجھے تڑدے نیں
ایہ کالی رات مارے نیں
ایہ کالی رات نہیں چنگی

بھاگ بھری

وارث شاہ وی لبھ لبھ تھکا
کتھوں لبھسیں بھاگ بھری نوں
ہوگئے کیتی سال مری نوں

میں سوچناں واں

میں سوچناں واں
ایہ ساہ ادھارے کسے نوں واپس
ازل دے وعدے تے موڑنے نیں
پتہ نہیں ایگل کسے میرے دل دے
وکھرے خانے جج بہہ گئی اے
کہ ایس ویڑھے دی کندھ پرانی وی میرے وانگوں
کوئی دیہاڑا اڈیکدی اے
تے کاگ کالا وی گھر دے ڈھٹھے بنیریاں تے
کوئی سنیہڑا نہیں لے کے آوندا
اداس وتوں دے واسیاں دا
میرا قبیلہ وی خیمیاں دی برات لے کے
نویں وسیبے دی تاہنگہ پکھے تیار بیٹھا اے

بھراواں عرصے توں میری سنگت دی ڈورکٹ کے
 نواں قبیلہ بنا لیا اے
 میں سوچناں واں
 کوئی تے جیون دی اس کہانی نوں موڑ دے کے
 دھیانے لانا
 کدوں لیاواں میں سُکھ نوں آساں دی ڈورپا کے
 ہنیرا کوٹھا پرانے بوہے دی چیک سُن کے اڈیکدا اے
 کوئی تے اوسے ایہ چیک سُن کے
 کوئی نہیں آیا کسے نہیں آونا
 تے بے سنبھالی اڈیک مرنا میں نال میرے
 میں سوچناں واں
 میری غریبی سوال کر کے
 بڑا ستاندی اے روز مینوں
 کدے اوہ لچپال ٹر گئے نیں
 اوہ سُکھ دے بھائیواں ٹر گئے نیں

گوڑ نیندر دی ڈورنپ کے
 مری ادا اسی اڈاوندے نیں
 اخیر ویلے دے گھور ڈوسن کے
 موت بیٹھی اے آسہانے
 حیاتی مینوں پئی آکھدی اے
 بس اج دا جھٹاں میں کول تیرے
 میں سوچناں واں
 میں اپنی تڑبت تے آپ بہہ کے تے رو نہیں سکنا
 جے میں نہ ہو یا تے میرے حصے دا کون روسی؟

مائے نی

ایہ دکھ نکھٹے اوترے
ہوئے دھیاں نال جوان
مینوں ویڑھا کھاؤن آوندا
مینوں گھر لگے گستان

گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
میں کھیڈن نال سہیلیاں
جد گھر چول نکلاں باہر
مینوں جھا کے پوندے یاردے
مینوں پک دے دِن چار

گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
میں پنگری بیرى وانگراں
پر لگے نہیں سُن بیر
حالیں لگریں پچا بوری
گھر وٹیاں لگا ڈھیر

گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
میں نال بھراواں پھبدی
مرے سر بابل دا ہتھ
ہُن کلی کاری ہو گئی
میری ماری گئی اے مَت

گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
ایہ کھچی پیڑ بہا نڈا
میرے اندر وڑیا چور
بانہہ اچی کر کر لا وندی
کھڑا تختاں اتے زور
گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
میں چلنے چر خہ گھتیا
میں آپ تروڑی ماہل
میں آپے آٹا ڈولھیا
میں آپے بھوگے کال
گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
میں کھیدی نال پٹو ہلیاں
میرے نکے نکے چاء
حالیں ہوشاں نہیں سُن پوریاں
میرے اندر رڑکن گھاء
گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
میں سوہرے گھر نہیں جاونا
نہ کھڈی چاہڑیں کھیس
مینوں دھکا دے نہ امبڑی
مینوں رہن دے پیکے دیس
گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
میں بوکر پھیری چونتڑے
تے بھج بیٹھی ہاں لیکھ
میرے اندر بھسھل اڈدی
میرے اندر روڑکے ویکھ
گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
میرے اتھرو کچے کاٹھ دے
تے پکاں میخاں وانگ
مینوں برہیوں سولی چاڑھیا
میرے سینے دے وچ سانگ
گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
مینوں ویڑھا اکھنیں گھوردا
مینوں چھبیاں دیوے کدھ
میں تیرے نال ثبوتڑی
اج ہوگئی ادھو ادھ
گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
مینوں چیتے جیتے بھل گئے
رویہ سینے لگ و ساکھ
کیوں چپاں وٹیاں ڈونگھیاں
مینوں کجھ تے مونہوں آکھ
گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
جد سرگھی گھتیا ریڑ کا
تے چاٹی کردی وین
میرے دل نول سنھاں لگیاں
میرے چوری ہو گئے نین
گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
میرے اندر چنگاں پھٹیاں
جیوں توے تے چڑھدی جنج
مڑ عاصم اکھیں لڑھیاں
میری پوجھے کھڑا ہنج
گل سُن نی اماں میریے

گل سُن نی اماں میریے
مینوں رحمت رب دی آکھدے
پر مڑ وی مندڑا حال
رہ گئی ہاں دکھاں جو گڑی
لگ رونی آں کدھاں نال
گل سُن نی اماں میریے

کوئی تے ہووے

کوئی تے ہووے
جو نال میرے کھلو کے دھرتی دے چین پاروں
ٹکا کے حصے دی چیک مارے
تے ایس دھرتی دے ہاں نوں ٹھارے
کوئی تے ہووے
جو حق دی خاطر تلی تے سر رکھ کے راضی ہووے
اساڈے پیراں چوں سول کڈھے
جو ان پتراں دے پاک لہو وال داویر منگے
وسیب سارے دی خیر منگے
کوئی تے ہووے
جو نال جمیاں دی لاش لبھے
فراہناں لاشاں دے ٹوٹے جوڑے

کھلر دے جُٹے دی گھٹری بنھے
یقین ہمت دے نال آپے ای
اپنے موڈھے تے آپ چاوے
جو ان لاشاں تے وین پاوے
کوئی تے ہووے

جو سنکیاں بھیناں دے سر تے آکے پیار دیوے
بھراء تے باپودی پگ سنبھالے
قبیل داری تے ساکاں سیناں دامن رکھے
سے دے متھے توں مڑھکا پونجھے
ہو ادے ہتھال چوں بوٹی کھوہوے
کوئی تے ہووے

جو ایس ظالم دی رگ تے نشتر چلا کے لہو دا نکال کڈھے
حیاتی ونڈے چو دھار بہہ کے
دھروہ دے سنگل تے جا کے انکھاں دا پیر رکھے
کوئی تے ہووے

جو ایس دھرتی تے آکے ظلماں دا بی مُکاوے
 چو فیر سُکھاں دی ریت پاوے
 سنبھالے اُجڑے کُڑگیاں نوں
 دلا سے دیوے ادا سیاں نوں
 کوئی تے ہووے
 جو جان وارن داساڑ پھکے
 رُسیویں مارے وسیب نوں آکے دھیر دیوے
 ڈولاندے جُتیاں نوں ڈھاندا دے کے سوگ کڈھے
 جو یس وی ہووے ایہ روگ کڈھے
 کوئی تے ہووے
 جو لہو دے دریا چوں ریت کڈھے
 تے ساڈے اُجڑن دے بھیت کڈھے
 کوئی تے ہووے

اُدریویں

ساڈی میں نہیں موئی اج وی ساڈے مر گئے نیں سبھ چا
 ساڈیاں اکھاں دے وچ بھُھملاں ساڈے سُکے نیں دریا
 ایس دھرتی نوں جد تکیے ساڈیاں اکھیں جاوَن لُوس
 ساڈی اتھے ہتھ ڈنگورڈی ایس جیندے مار کے دھوس
 اساں پتھر بڈھے ڈھڈ تے ساڈی روڑاں ورگی چوگ
 ساڈے دل کمیہ لگنے جگ تے ساڈے دل نوں لگے روگ
 ساڈا ٹٹا ماہل تَرَکلا ساڈی اڈ پڈ گئی اے گھوک
 سانوں رَج کے بھکھاں مار یا ساڈے دل چوں اٹھدی ہوک
 اتھے دُکھاں جھگے گھت لے اتھے سُکھاں دے پئے کال
 کیویں ٹاکی ٹاکی جوڑیے ساڈے لیروں لیروں سال

سانوں ڈرنہ رہے بھونیں امب دے ساڈی کنبدی پھر دی روح
سانوں دوزخ نے کمیہ ساڈنا سانوں دھرتی چھڈیا لوہ

سانوں آدم جایاں پھنڈیا اسیں ہو گئے چور و چور
اسیں ٹنڈے رکھ اجاڑ دے ساڈے جھڑ گئے سارے بور

ساڈے ہوٹھاں اتے جنڈرے ساڈیاں اکھیں دے وچ تاہنگہ
آتوں نویں نروتے چا پدے ساڈے اندر کھلے گھاہنگہ

اسیں بانگاں دیون والڑے اسیں ڈر دے سن کے بانگ
اسیں کافر کافر آکھدے اسیں ہو گئے کافر وانگ

ساڈے برتے بھاروساہ دے ساڈے جتھے گئے نیں ہننب
ساڈے انج ٹٹے بھرواسڑے ساڈی روح وی گئی اے کنب

اسیں ٹر پئے ٹور کوللڑی ساڈے ہڈاں چھڈے ماس
اساں کل وی در در پتیا اسیں اج وی پکھی واس

ویلے دی گل

میں اُس ویلے دی گل کرنا
جداں ناہ ایہ دھروہ ہو یا
جدوں ایہ چن تے تارے وی
پئے کھتیاں تے ترنگڑاں توں
صلاحوال لے کے ڈر دے سن
میں اُس ویلے دی گل کرنا
جداں رکھاں دے پتروں
بھونیں تے ڈھہن توں پہلاں
ایہ رتاں وین کیئے سن
میں اُس ویلے دی گل کرنا
جدوں پتھراں نوں مٹھی وچ
کسے بولن داوَل دسیا

تے مڑا وہ بولنا چھڈ گئے
 میں اُس ویلے دی گل کرنا
 کہ لمبیاں پا کے ریتاں تے
 کروڑے مارنے رَج کے
 تے اگلے ہمدیاں زہناں
 میں اُس ویلے دی گل کرنا
 کہ سیرن توں جدا ہونے
 تے مڑوی نیزیاں اُتے
 تلاوت کر دیاں وِتناں
 میں اُس ویلے دی گل کرنا
 جدوں اکھاں چ اتھرو وی
 زرے خُشیاں دے آندے سَن
 تے ہاسے وِٹڈ کے جانڈے سَن
 میں اُس ویلے دی گل کرنا

انوکھی تھاں

تیرے پیار اِچ دلبر جانی
 میں ہک ایسی تھاویں ہونا
 نہ دُھپے نہ چھاویں ہونا

رُت پر تیجی

پوہ پھٹی تے فجراں ہونیاں
واء دے ہتھ سنیہڑے گھلے
لمی تان کے ستے نوں جا
ایہ گل کن وچ آکھو
ستے لیکھ وی جاگ کھلوتے
اٹھی آس نوں اٹھیں لگیاں
ندیان ڈھاک تے بھانڈے چالے
چڑیاں اٹھیاں چنبہ بچیا
ساوے تے گھن چھاویں رکھ تے
بہہ کے کول کوکو کر دی
باغاں دے وچ راگ مجنت
بلبل ویکھو گا وندی پھر دی

رُتاں پرت کے مڑ آئیاں نیں
اکھیں کھول کے دیکھتے ہی توں
فردھرتی دے سینے اُتے
جیون میلہ لگیا ہو یاے

بگھڑے روگ

جتنے دکھ وی دتے اوہنے
رکھے ہوئے نیں دل دے اندرے
جھنوں مارے چپ دے جنڈرے

ہونی

ننگے ہتھیں سورج پھڑیا
فر میں چن دی ہک تے چوہیا
فر میں امبر سرتے چائے
پھڑ کے تارے اکھیں پائے
تاں جا اکھاں بکھن لگیاں
ہونی داراہ ڈگن لگیاں
پر دھرتی تے پیرسی میرے
ہونی نال تے ویرسی میرے
گل اُتے اڑدی پئی اے
چنگا ویرتے لڑدی پئی اے
جیوں قید نہ کٹن دیوے
مینوں پیر نہ پٹن دیوے

مجت مرگئی جس دن

مجت سوچ دھرتی دا،
مٹاوے کوجھ دھرتی دا
مجت گل وی جیندی سی،
مجت اج وی جیندی اے
مجت حن دھرتی دا،
مجت ہک ویو اے
مجت ساہ دا حصہ اے،
مجت روح دا قصہ اے
مجت جڑ سکوناں دی،
مجت بی منافع دا
مجت تت حیاتی دا،
مجت ست حیاتی دا
مجت راگ مٹھڑا اے،

دھرنگا

سوچاں دے ساہ کسراں گھٹاں
فکراں میری بانہہ تے جاگن
اکھیں تارے گن دیاں تھکن
بھلیں پئے گئے راتیں غاب
اپنے ہان نوں لہدی لہدی
اتھی ہوگئی بڑھڑی آس
ویلے اندروں کھول کیتا
سُفنے سُتے اڈواڈ
سوچاں تن دھرنگا کیتا
چکھے رہ گئے ہڈای ہڈ

محنت گیت چاواں دا
 محنت مرد ماہنوں اے
 دلاں نوں دھیر دیندی اے
 محنت آنکھ دی ویری،
 محنت عشق دی پوڑھی
 محنت کچ تے نچدی اے،
 محنت سچ تے نچدی اے
 محنت منہ تے گل کردی،
 محنت صاف اندر دی
 محنت پیر خانہ اے،
 محنت ای زمانہ اے
 محنت آس جیون دی،
 محنت ہک میسا اے
 محنت مرگئی جس دن،
 قیامت آگئی سمجھو

بانگی لاٹو

میں تے بانگی لاٹو دوویں
 بکو جہے آں
 اوہ وی اندروں کھولسارا
 میں وی اوہدے ورگا
 ساڈی گج وی چکراں وچ اے
 ساڈا زوروی ڈوراں کول اے
 کمیہ ساڈے کمزوراں کول اے؟

دُنیا مٹھو ٹھگنی

چار چوہیرے جَنڈ کریاں تے کنڈیا لے لکڑ
ننگے پیریں پنڈھ حیاتی چو نہڑاں آلے پتھر

ساہ دی آری اندرو اندری چیری جاوے مینوں
جیون رنی سپنی بن کے ڈنگی جاوے مینوں

ہوکا وانگ انکارے بھدا جھ تے آن کھلویا
گلاں نوں گل گھوٹو دے کے آپے گونگا ہويا

فاقے آل دوالے میرے تاڑی مار کے ہنسے
ہنجواں دا ایہ تتا بدل کھڑی تھاں تے وُسے

سپ کھڑپے بندے جگ دے سنگت موہرے رنگی
پر گلاں نیں مصری رنگیاں ہتھ وچ پیار سرنگی

انھا ڈر

راتیں نت تر بھکے دھرتی
اپنے جَنڈے پئے
آپے ہنسے آپے رووے
آپے چپاں وٹے
جھڑا حال بنایا بیسو
انھے ڈردا سایا بیسو

اندر سیک بھر دا باہروں سورج پنڈا بھٹے
مینوں میری مٹی چھک کے مٹی دے وچ تے

پتیاں بھار ہنڈائیاں رتاں لہو دا دے کے سیکا
میں تے اِنجے جیندا وتاں ساہ دا لے کے ٹھیکا

اکھاں دے وچ مکاری وری گل کرنی دل لگنی
جھوٹے فیر دلا سے دینے دُنیا مٹھو ٹھگنی

انکھیلا چن

بھونیں تے چان وٹن دے لئی
چن دے جتے اتے ویکھو
کِنیاں لاساں پتیاں نیں

سیخاں

شاہ رگ دے اندر وسدیا اج سُن ساڈے کُراٹ
ساڈے ہتھوں بکھر کھوہ لیا اِنج ویلے ماری جھاٹ

اسیں اتوں سالم جا پدے ساڈے اندر گئے نیں پاٹ
اساں رکھیا پیر زمین تے ساڈے سر چوں نگلی لاٹ

اسیں اشرف گل مخلوق توں سانوں مٹی رولے جگ
اساں ویلھے بہہ جد سوچیا ساڈے ہاں نوں پیئے گئے رگ

ساڈے دکھ توں پائے کالجے ساڈے سوچاں کھادے ماس
اساں نکلے سڀ سبوتڑے سانوں اوہ وی آگئے راس

اسیں ہتھیں لائیاں تیلیاں اساں بہہ کے بیکی آس
اِنج لگے سڑی اڈیک دی ساڈے منہ چوں آوے باس

ساڈے ہتھ نہ آوے ویلڑا اساں آپے مارے اگھ
اسیں کیویں چیرکاں مار دے ساڈے آرے تھلے سگھ

اساں آساں دُھپے ساڑیاں اساں چھاویں رکھے دُکھ
جہندی چھاں گواڈھی مان دے اسیں اوہ سرو دا رُکھ

اسیں سورج مُکھی ورگے ساڈے سورج ولے مُکھ
ساڈی ازلوں بھکھ سہیلڑی ساڈی سڑدی ر ہندی نگھ

اسیں ہائیں مجبور نماڑے اتوں ویلا وکھی پاڑ
سانوں ہونی نے کی آکھناں سانوں انہونی دا ساڑ

کڈھے لالچ کتکتاڑیاں سانوں حرصاں کرن جلوں
اساں نفع ایہ کھٹیا جگ تے ساڈا گھائے کھا گئے مول

اساں گلاں چتھہ کے کھادیاں ساڈے اندر چھٹے سول
اسیں دانے پینے جگ دے ساتھوں مڑ نہ بجھی چول

سانوں پوہ وچ دھپاں ساڑیا سانوں ہاڑ اچ ٹھار یا سیت
ساڑی جھ تے نوہے چیکدے سانوں بھل گئے ربا گیت

سانوں کابلاں اچ وی ماریا اسیں ہو گئے ربا ننگ
اساں تیرے اتے سٹیاں سانوں ہن چدھا دے رنگ

سانوں تخت ہزارے سدلا سانوں راس نہیں آیا جھنگ
اساں گھڑی نوں ٹنگیا کندھ تے سانوں ویلے دتا ٹنگ

اسیں تھکے ترلے مار دے ساڈے بھلیں پئے گئے ساہ
ساڈے پیریں سیخاں آگیاں ساڈے سروچ جمیا گھاہ

چپ

چپ تے چنگی ہوندی اے

چپ درویشی ہوندی اے

ایہ فقراں دا گہنا اے

اوکھا پر چپ رہنا اے

انج تے بولد میں وی ہے ساں

جان کے جیون جٹے اتے

چپ دی چادر تانی سی میں

جھ دی چنچ تے رکھیاں ہوئیاں

گلاں چتھ کے کھا لئیاں میں

پر جد اکھاں کھول کے ڈٹھا

گلاں مینوں کھا گئیاں سن

کہڑا چلیتر

چلیتر چڑھیا چلیتے آئیاں
وسریاں ہونیاں گلاں
کدھاں نال کلجے لائے
موجھیاں ہونیاں ولال
کنکاں نسریاں آجھو ہونیاں
آساں پنکر پتیاں
پنڈول دُور ٹٹا ہنہ اڈن
راہ بھلیاں نول دشن
امبرول لتھیاں خوشیاں آکے
ویڑھے دے وچ ہنہ
دو بے کنڈھے وشن والیا
پار دیا وسنیکا
تیرا ہجر ہنڈاوال بھونیں تے

مار کے لیک پڑیکا
گل وچ پتیاں لٹیاں بھکھاں
بک بک اتھر وپیواں
تیرے دن ایہ رنگلا چلیتر
دس میں کیویں جیواں

ست سطران

سانوں بھل بھلیکھے ماریا ساڈی بھلیں پئے گئی تاہنگھ
اساں چپ نوں اندر گھٹیا ساڈی چپ دے کھلے گھاہنگھ
اساں لوں لوں مڈھ پھرولیا ساڈے لوں لوں دے مڈھ چاہنگھ
سانوں رتاں جھاٹاں ماریاں ساڈے تاں لتھے نیں لاہنگھ
اساں بھکھ نوں مڈھوں وڈھیا اوہنے مڑ کڈھے نیں ساہنگھ
اساں پیڑاں اندروں کڈھیاں جند ویلنے دے وچ پیڑ
کیویں دے روگ حیاتڑی ایہ ست سطران دی سیڑھ

تماشہ

ڈھڈ دی بھکھ مٹاون پاروں
میں بکرے دے وانگوں بنیا
اپنا آپ تماشہ کیتا
نت پاوے تے چڑھ کے
جہدے ہتھیں ڈوری میری
جو آکھے اوہ کرناں
مٹی اُتے متھاٹیکاں
پیراں تے بر دھرناں
حرص دی زنی گل وچ پا کے
اوہ تے بتا ساری بیٹھا
انھے واہ کھڑکاوے ڈورو
اندر پک مداری

کتھوں یار منانے سکھتے

ساڈے نال منی جا سو ہنیا ساڈے دکھ نہ جاوَن وَدھ
اسیں پھلاں وانگر وچہرے سانوں ویلے دتا مدھ

ہائی جنت نکل اساڈی ساڈا ہن نہیں پچیا اڈھ
ساڈے پنچھے انگاں لگیاں ساڈے اگے تارو کدھ

ساڈا من وی تاں اے دھندا ساڈے اندر لگے مچ
تیری دھرتی پتھراں والی ساڈا بچا جیویں کچ

ایویں ڈھڈ دا آکھا منیا اسیں ہو گئے ربا منج
اساں پتھراں اتوں چگیا ساڈی تاں بھجی اے پنچ

بھاویں آل دوالے رونقاں سانوں دھرتی لگے سنج
سانوں جسراں تھلے سٹیائی سانوں اتے لے جا انج

اسیں کسراں پچھاں پر تینے ساڈے ہتھ نہ آوے راہ
بھل کیتی ساڈے وڈکیاں گل پئے گیا ساڈے پھاہ

ساڈا اندر کولا ہو گیا ساڈیاں جہاں اتے اگ
سانوں لیکھاں ڈھاہ کے ماریا ساتھ کھڑ کھڑ ہنسے جگ

اسیں میٹو مٹی ہو گئے ساڈے سر توں ڈھیہ گئی پنگ
جہدے نیڑے میں توں وسدا سانوں اوہ نہ لہی رگ

اسیں او جھڑ راہ تے ٹر پئے ساڈے کندھے ہو گئے لوں
اساں اندر وڑ نہ ویکھیا ساڈے اندر بیٹھا توں

اساں یوسف کھوہ وچ سٹیایا جہدی جگ تے ہے سی ہوک
ساڈے اتھرو کوڑ کوڑ دے ساڈی جھ تے جھوٹی کوک

اسیں پھٹے وانساں وانگراں ساڈے اندر رہ گئی بھوک
سانوں چھاں رَج کے ساڈیا سانوں سورج مارے پھوک

اساں رُوح تے دکھڑے جاڑے اسیں اکاؤٹ گئے چپ
نت ویڑھے دے وچ آوندی سانوں دین دلا سے دھپ

اسیں زلدے زلدے زل گئے جدوں ویلے کیتی وڈ
اساں موہرے رکھے جیہ تے سانوں اوہ وی لگے کھنڈ

اسیں ککھوں ہولے جمدے ساڈے سر جیون دی پنڈ
تیرے رو سے سانوں ماریا ساڈی ” ننگی ہو گئی کنڈ “

سانوں جنت وچوں کڈھ کے توہیں کتھے دتا گھل
اسیں ایتھوں جو گے رہ گئے اساں ایتھے مارے مل

اسیں ننگ پڑنگے جگ تے سانوں آپے سوہیا کج
اسیں اوندے اوندے ہو گئے ساڈے ہور نہ لاہویں تیج

سانوں کارے کر کے مار نہ ساڈے ہاڈے سن لا اج
اسیں یار منانے بھل گئے سانوں کھیڑی گئی اے وج

ساڈے پیریں چھالے پیئے گئے ساڈے اوکھے ہو گئے ساہ
کتھوں یار منانے سکھتیے کتھوں لبھتیے بلھے شاہ

اکلاپا

بھاویں کجھ پئے سوچو

بھاویں کجھ پئے آکھو

اوہنوں ساہنویں گل نہیں کرنی

کیوں جو میرے جُتھے اندر

کھوہک اکلاپا اے

باقی بھسیا پا اے

پناں او ہندے

او ہدی دُنیا نکلھٹی وچ
نکلھٹی تے تڑٹی وچ
بھلا کہیں دے اشارے تے
تے اس بھندے انگارے تے
بھلا ٹرنا کوئی سوکھا اے
نہ ہے نسری نہ کھنڈ بھانیا
ایہ ہے موہرے دی پنڈ بھانیا
نہ پیتھوں ایہ چویندی اے
نہ بھونیں تے ایہ سٹیندی اے
ایہ رل کے نال کھئیڈے توں
تے اس جیون تریڈھے توں
میں ساہ منگی اُدھارا اے
تے کوڑے ساہ دے لارے تے

بھلا ٹرنا کوئی سوکھا اے
پے اڈ دے ڈار آساں دے
اجیں سوچاں قیاساں دے
مری اکھیں چ تارے نیں
میں جن متھے تے چاء کے تے
میں نک دی سیدھ تے ٹریا
تے پیراں پیٹھ ریتاں سن
جے ڈھاہ لگی ہووے من نوں
تے دریا دے کنارے تے
بھلا ٹرنا کوئی سوکھا اے
ایہ جیندا اے یا مویا اے
میں تاں جتے نوں ٹوہیا اے
ایہ لاشے وانگ دِنیا اے
اے وی کہیں تے وِنیا اے
اجیں فرضی اڈیکاں وچ
کھلوتا سردے بھار ہویاں
نرے اوہدے ہنگارے تے

بھلاڑنا کوئی سوکھا اے
 ایہڑنا ہوں کلّہ اے
 تے جیدے نال اللہ اے
 او سے نول کامیابی اے
 ایہ او ہدی کار سازی اے
 اوہ جس تے آپ راضی اے
 مقدر جس دا چنگا اے
 او ہنوں ٹرنا سکھالا اے
 پناں او ہدے سہارے دے
 تے پناں بھار آ رہے تے
 بھلاڑنا کوئی سوکھا اے
 پناں او ہندے

تریل

میرے پیریں شام دے گھنگھرو میں پنچی بنھ کے لک
 میں سورج پیتے گھوٹ کے میری انھی ہو گئی اکھ
 میری سوکن مڈھ توں دھرتی میرے لیکھاں وچ ہنیر
 ہتھ ملخ دے ڈھیمان پکیاں میرے سینے اگی بیر
 میری جیہ تے چھالے چپ دے میرے کالجے کھلے گھا گمھ
 میری سوچاں نوں ہتھکڑیاں میری اونتر گئی اے تا ہنگھ
 میں سدھراں پیتیاں ٹھار کے ہوئی مستی دے وچ دھت
 میرے منہ تے برقعہ ریحھ دا میری ویلے دے ہتھ گت
 مینوں ڈیناں اپنا جانیا میری جھولی وچ فقیر
 مینوں آیا تیرا چیتڑا میری اکھوں ڈگ پئے نیر
 میرے سورج نال بلپڑے ساڈے ہونے کدی نہیں میل
 ایہ اتھرو کھلی رات دے جہنوں کہندے لوک تریل

کُنڈ

سردا بوٹا بیلے دے وچ
جیویں گھرو میلے دے وچ
جیویں پاہرو پاہرے اُتے
جیویں پاندھی ماہرے اُتے
جیویں پھنڈیر کھہڑے اُتے
اپنا پھن کھلار کے بہندا
بھوئیں تے کُنڈل مار کے بہندا
ایس وی کھنمب کھلارے اوویں
بھوئیں نول جیسے مارے اوویں
ایہ کی جانے جہڑا اتھے
آکڑ کے سر کڈھ جاندا اے
ویلا مڈھوں وڈھ جاندا اے

اَن وَن

نہ اوہ وَن دے سنگھنے بوٹے
نہ اوہ ٹھڈیاں چھاواں
نہ لغراں تے پکھو باہندے
نہ چھاواں تے پاندھی
نہ کوئی اُتے پیلوں پکن
نہ کوئی لاه کے کھاوے
سبھو کجھ نہیں اگے ورگا
بندہ کتھے جاوے

آل دوالے

میرے آل دوالے درد کہانی اے، بس نکلی جتی
میرے آل دوالے تیریاں یاداں نیں، بس آوندیاں نیں
میرے آل دوالے بس اکلا پا اے، جو مکنا نہیں
میرے آل دوالے والی گل کسے نہیں بچھنی
کہندی کھلڑی ریتاں اُتے داناں وانگر بچھنی
میرے آل دوالے کولوں کی کھسیا اے دناں؟
ریتاں رسماں کھسیاں مڑوی اُتوں کھڑ کھڑ ہساں
جے میں اکھاں کھول کے وہندا اپنا سجا کھبنا
میرے آل دوالے توں ایس میریا سوہنیا رتا

گکھاں لڈی

روز نماشاں نکلے ہندیاں
بکل وچ ولیٹ کے آکھے
گھپ ہنیرا چنگا نہیں اے
کوڑھی تے انھوندی پترا
روز نماشاں ٹپ کے کندھاں
ویڑھے دے وچ اوندی پترا
لگے داء تے لاجاندی اے
نکلے بال نوں کھا جاندی اے
میں کیوں نکلن دیواں تینوں
رکھ بھروسہ ماں دے اُتے
ستیں جامیرے ہاں دے اُتے
نالے ماں دی جھولی دے وچ

سُتے بال نول کھاندی نہیں اوہ
 ماں دے ہندیال آندی نہیں اوہ
 پرایہ گل اے اوس ویلے دی
 جدایہ وتھاں پینیاں نہیں سن
 میں ہن دھرتی اُتے و سناں
 اوہ ہن دھرتی تھلے
 کتھوں لبھ لیاواں دستو
 بکل وچ لکاون والی
 شامو شام سواون والی
 بھاویں گھروسار ہاں میں
 پر میں ڈردا سوندا نہیں ہاں
 اوتر جانی آنہ جاوے
 گلکھاں لڈی کھانہ جاوے

انکھ

ایس ہک دوجے دے ویرڈی ایس ہک دوجے دامان
 ایس راوی کنتھے وسدے ساڈی گل گل وچ اکھان
 ایس اگے لگ نہیں بھجے ایس سینے لیندے تان
 بھاویں نیویں ہو کے وگدے سانوں تکرے دی نہیں کان
 ایس جالاں وچ نہیں پھسدے سانوں اپنے جے نہ پھان
 ایس کردے رنج تارڑے ایس موتی لیندے چھان
 ایس ظالم دے نہیں بیلڑی ایس نہ ظالم دی کھان
 اساں پگڑی بس بچاونی ساڈے سر جانن تے جان
 ساڈے نال ای پرہیا پھبدی ایس پرہیا دے پردھان
 ساڈے مٹھے بول رسیلڑے جھڑے ہر بندے نول بھان
 ساڈے گھرو پئے سیاپدے جدوں وچ میدانے آن
 ایس ہانی ہانی کھیڈدے ایس ہک دوجے دا ہان

اسیں اصلی رنگ پنجاب دا ساڈی ڈھولے ماہیے جان
اسیں کھوٹا کھرا پچھان دے ساڈی سونے ورگی لادھ
اساں چورنوں چورای آکھیاتے سادھنوں آکھی سادھ

عجیب گل اے

عجیب گل اے

جو دھوڑ گلیاں دی آپے محلاں دے سر پئی اے
ملوک جٹا نفیس چمڑی وی نال گھٹیاں دے گھٹیو گھٹی

عجیب گل اے

ڈولاندے جٹے نوں ٹیک ساہواں نے جے نہ دتی

کوئیں حیاتی دا بھار چاساں

جدوں کہ ہر دا نہیں بھار جھلدے ایہ پیر میرے

عجیب گل اے

ایہ کاہدی لیکھاں دے نال جنگ اے

جواج وی ماپے پے دھی دے ہتھاں توں

لیکھ ویکھن تے راتیں نیند دے نال لڑکے

پے تارے اکھیں سچ گھوٹدے نیں

عجیب گل اے
 جو کھپڑے سَپ نوں تہوتا کھا کے
 نہیں مڑوی کیڑی دی ٹور بدلی
 ایہ سَپ تے سَپ نے اسانوں سپاں دی کُنج ڈراندی اے
 وانگ سپاں جو سیر کاون دی تھاں نہیں لہدی،
 تریلی متھے تے آگئی اے
 عجیب گل اے
 اگھڑی اکھ چوں کویلے جاگن توں غاب ڈھیہ پیے
 تے میری منکھاں توں چیک نکلی،
 کدائیں نہ ساکاں دی سانجھ منکے
 عجیب گل اے
 جو میرے حصے دے سکھ وی سارے
 ملوٹے ہو گئے تے مڑوی جیون دی آس لے کے
 میں اپنا بچتا دھروندا وتاں
 عجیب گل اے

آنھی رات

اکھیوں آنھی رات وچاری
 سرتے چا کے چن دی کھاری
 اٹلے جگراتے وپچے
 بس کجھ ٹٹیاں ونگاں ورگے

دل تے میں

بجٹا دل دا واہتری ڈھگا
اہنوں مرضی دا ایہ واہوے
بجٹے دی اکھ ہالی دے وچ
تاں ای ہر دم سیتیں کے وگے
جیویں داند پنجالی دے وچ
ایہ وی نکلیا اوہدے ورگا
من مرضی دے سودے اہندے
سوچاں دے ہک پاڑاچ بیٹھا
ہر دم اوہندی تاڑاچ بیٹھا
دسو کہڑے پاسے جاواں
مل کے بیٹھا ساریاں راہواں
بجٹے دا ایہ ملبہ ہک دینہہ
میرے پیریں ڈھیہ جانا ایس
اکھاں وہندیاں رہ جانا ایس

کھو بھا

دھپیاں ہنہ کے ڈگیاں شامی
فجریں چھاواں چبھیاں
پالے نال سی ٹھریاں اکھیں
سفنے وی سر سانھے ہوئے سی
دل دے ڈنگے پتن اُتے
آساں نک نک کھبیاں
سر تے کالا بدل کڑ کے
کنڈتے کن من کنیاں
آسے پاسے واء ورو لے
ہاں تے جھکڑ گھلے
سر وچ دھوڑ ہنیری گھتے
انھی واء دے بنے

اندر چاء بھڑتھیجے ہوئے سی
ساہ نول کہیاں بنیاں
تا ہیوں ساہ سی اکھڑے میرے
جیوں سی بے رو بھا
چار چو فیرے پانی ربا
و چلی تھاہرے کھو بھا

کج

اٹھ اندر ستیا جو سیا اج کردے مسلہ حل
توں ہن تائیں کنیں ماریاں اج سُن لا ساڈی گل
اسیں سر میدانے بھج پئے رکھ کئی اتے واگ
اج کھلیاں اکھال ساڈیاں اج توں وی چندریا جاگ
اساں تیرا ساتھ نہ چھڈیا اج دے توں ساڈا ساتھ
اج مینوں تارو لگداتے تیرے بھانے ہاتھ
اج جے کر توں نہ بولیا ایہ کون کرے گا ہور
اج توں گوراں تے عچد ایس کل توں ہوویں گا گور
کل پگن ویلے ہاریا ایس اج لا ویلے سر چھوت
نہ چڑیاں پگن کھیت نول نہ پچھو تاسی ہوت

کل جیون تینوں پھنڈ یا اج توں جیون نوں پھنڈ
اج تیرے ہتھیں ڈوریاں توں جھج پتا سے وٹ

چھڈ لئی تان کے سوونا بھن ریت پرانی اج
چل لاه درگاہ توں چادراں تے سردھیاں دے کج

اتھرا گھوڑا

ایہ جیون اے اتھرا گھوڑا
میں انجان سوار جہیا واں
انھے واہ میں بے سمجھی وچ
ویلے دے ہتھ واگاں دے کے
کیویں ڈچکر ماراں
دل ہے ریت دے ٹبے ورگا
نیویاں اچیاں تھاہراں
نہ میں کیتیاں جاداں قابو
نہ میں اڈی ماری
مردوی جیون لگے جسراں
واءدی اتلی تاری

ایہ عشق سُکھالا ایڈا نہیں

ایہ عشق سُکھالا ایڈا نہیں
راتاں نوں جاگنا پیندا اے
تے تازو جھاگنا پیندا اے
ایہ عشق سُکھالا ایڈا نہیں
جے اوہنوں ویکھنا ہووے تے
پیلے تے سُنڈ دیاں راہواں تے
مجھاں نوں چارنا پیندا اے
اندردی میں داسا گھٹ کے
بے موتا مارنا پیندا اے
ایہ عشق سُکھالا ایڈا نہیں
جد عشقا مارے واج کدیں
تے تچا کھورنا پیندا اے
بس اوہنوں سورنا پیندا اے

وسیب

اِہنے کہندا جوٹھا کھادھا کتھوں لتیاں متاں
اِہنوں کتھوں دم کراواں کہڑیاں رکھاں گھتاں
اِہنوں کہڑیاں مرضاں لگیاں سُر نہ مینوں لگے
آپے جگ دے پیجھے بجھے آپے جگ دے اگے
آپے منہ چوں رالوں سٹے آپے مڑ کے چٹے
اپنے جٹے نوں چک وڈھے اپنے جُنڈے پٹے
گل وچ موت دے لیڑے پا کے وچ اجاڑاں وٹے
آپے روے مار کے دھاڑاں آپے کھڑ کھڑ ہتے
اپنے آپ نوں بھیڑا آکھے اپنے آپ نوں چنگا
اپنی موج اچ نعرے مارے پھر دا تنگ پڑنگا
ایہ تے ہووے ہور پریڑے جے کوئی نیڑے آوے
جھڑا اِس توں ڈریا ہووے اوہنوں ہور ڈراوے
اِہندیاں پیڑاں وِن سُونیاں اِہندے پکھ ہزاراں
تنگ پڑنگا نچدا پھر دا سادھو وچ ہزاراں

ایہ عشق سکھالا ایڈا نہیں
 بے آجائے اپنی آئی تے
 فرسرنوں وارنا پیندا اے
 تے جت کے ہارنا پیندا اے
 ایہ عشق سکھالا ایڈا نہیں
 بن پھب کے ساہنواں آجاوے
 تے بیٹھوں ویکھنا پیندا اے
 فرمتھا ٹیکنا پیندا اے
 ایہ عشق سکھالا ایڈا نہیں
 ول پن دا بے نہ آوے
 گھنگھرو دے وانگول پیراں دے
 وچ بچھ کے بولنا پیندا اے
 ایہ عشق سکھالا ایڈا نہیں
 اوہ رنگ اپنے اچ نہ رنگے
 راتناں رونا پیندا اے
 بس اوہندا ہونا پیندا اے
 ایہ عشق سکھالا نہیں ایڈا.....؟

تت

میں جینے داملبہ چاکے
 ننگے پیریں اگ دے اُتے
 ٹھنڈیاں ساہاں دے لنبو سیکے
 جند نہیں نکلی
 ڈھڈ دے اُتے پتھر بتھے
 دل آئے میں موہرے پھکے
 فاقے کھا کے کال میں ڈکے
 لہو دے وگدے دریا تریا
 بختا ریتاں اُتے چھلیا
 موڈھیاں اُتے لاشاں ڈھوتیاں
 جند نہیں نکلی
 میں دھرتی توں اڈی چکی
 میں امبراں نوں سیرجالا یا

موت سہیلی نون سد مارے
پر نہ مکے ساہاں دے کارے
دو جی کدھی اپڑن دے لئی
اپنا آپ دھروند اوتیا

پیراں اندر بہہ کے ہسیاں
چند نہیں نکلی

میں ساہواں نون گھٹی رکھیا
ساہواں اپنی ٹورنہ چھڈی
خورے منزل لبھ ای جاوے
میں جئے نون کئی رکھیا

چند نہیں نکلی
اپنے آپ دانت وی کڈھیا
میں جئے دست وی کڈھیا
چند نہیں نکلی
بس ہک میری چند نہیں نکلی

موت سہیلی نون سد مارے
پر نہ مکے ساہاں دے کارے
دو جی کدھی اپڑن دے لئی
اپنا آپ دھروند اوتیا

پیراں اندر بہہ کے ہسیاں
چند نہیں نکلی

میں ساہواں نون گھٹی رکھیا
ساہواں اپنی ٹورنہ چھڈی
خورے منزل لبھ ای جاوے
میں جئے نون کئی رکھیا

چند نہیں نکلی
اپنے آپ دانت وی کڈھیا
میں جئے دست وی کڈھیا
چند نہیں نکلی
بس ہک میری چند نہیں نکلی

ڈھاہ

ہر دم بچنے دے وچ وگے
ساہواں دا ایہ تازو پانی
ڈھاہ حیاتی نوں ایہ لاوے
لہندیاں چڑھدیاں واریں
پیراں ہٹھ حیاتی رکھ کے
اپنے بھار کھلوتا ہویاں
مَن دریا دی اُتے

بندیا مرضی تیری

صدیاں توں ہے چن امبراں تے
صدیاں توں ای تارے
اپنی موج اچ موجاں کر دے
نک دی سیدھتے رہندے
کھسی ڈھگے وانگوں وگدے
پر نہیں کدھرے کھہندے
نہ کوئی اہناں سیناں گھتیاں
نہ کوئی ونڈاں ونڈیاں
نہ ہک دو بے داراہ ڈکن
نہ ایہ گھتن بھنڈیاں
نہ ای چن وڈیر اینیا
نہ ای تارے رعیت
نہ ای نکیاں وڈے نال سی

کیستی ہیرا پھیری
ہُن وی بے کرنے سمجھیں تے
بندیامرضی تیری

چندنمانی

بہر تے سورج آن کھلوتا
لوں لوں مڑھکو مڑھکی ہو یا
جہڑا بچھا لو ناہ سہندا
اَس سارے نوں اگاں لگیاں
جہڑی پپن بچھدی ناہیں
اوہ ہُن وانگ انکارے ہوئی
ہسڑاں دے نال مردی پئی اے
توبہ توبہ کردی پئی اے
چندنمانی

ہاڑا

ازلاں توں چن دیکھے ہوندے
دھرتی اُتے کارن
پرصدیاں توں جیہ نوں لاکے
چُپ دے جنرے رکھے
جس دینہہ بندے چن دی ہک تے
پیرسی اپنا رکھیا
پہلی وار تر بھکیا سی ایہ
دھاڑاں مار کے رویا
ربا ایہ کی ہو یا!
رور و چن خدادے اگے
بنٹھ کے ہتھ کھلوتا
میں ہاں دل دا تھوڑا ربا

اہناں لہودی کھیڈ رچانی
میرے مکھ دی لومک جانی
اتھے جے کروستے بندے
بندیاں ہتھوں مرن
میرا حال وی بندے ربا
دھرتی ورگا کرسن
تیرا تے ہک آسرا مینوں
تیتھوں کہڑا پردہ
نہ میں لہو وچ رنگد اپنڈا
نہ میں وسوں کر دا

شاہ حسین توں بچھو

کتھے گئے نیں شاہ حسینا
وڈ چرخے وڈ منے
نہ کوئی پونی کتن نوں اے
نہ کوئی ماہل تر کلا
نہ کوئی ائی سوتر دی اے
نہ کوئی ہتھ اٹیرن
کس دیاں ہن تشبیہاں دیواں
دس میں ایس حیاتی نوں

نچھا کے ویکھو

نچھا کے ویکھو
جو کال ویلے دے ہاں نوں چڑے
اوہ بھکھ دے چڑوی مر گئے نیں
اُداس جتے توں ماس کھا کے
اخیر ہڈاں نوں بھندے سورج دے پیٹھ کیتا
تے رج کے پیڑاں داسیک دتا، نچھا کے ویکھو
نچھا کے ویکھو
چڑھے دی چوداں دے سارے منظر
اجیں وی اوویں پئے جا پدے نیں
ایہ ہندی گانے تے ڈھول سمیاں
جوان وی ساڈی اڈیک وچ نیں
نچھا کے ویکھو
ایہ کالے بدلاں دے سارے جتھے

اکٹھے ہو کے وسیب سارے دے سر دے بیٹے نوں
ٹھار چھڈن دی نیت آتے نیں، نجھا کے ویکھو
نجھا کے ویکھو

ہرے نصیباں دی اچی ڈیگر دی شام ہو گئی تے
فجراں بھٹیاں نویں سویرے دے رنگ جمے نرول ستھرے،
ہن ہٹ کے آساں دے پھل کھڑن گے
کواری سر ہیوں دے آسے پاسے،
نجھا کے ویکھو

دھرنگے کھاندے اوہ کالے کاواں چوں کوئی نہیں پچیا
جو چھک کے بوٹی نوں چیر چھڈے
تے کالے کاواں نوں کول سدے، نجھا کے ویکھو
نجھا کے ویکھو

اچاڑ منگدے دھروہ دے الوپے ساہکدے نیں
کمال سارا اے سو جھلے دا
بہار آئی چو فیر ساڈے

اچڑ دے زکھاں نے لغراں کڈھیاں
تے چھاواں ونڈن دا آہر کیتا، نجھا کے ویکھو
نجھا کے ویکھو

ریاڑ کر دے وسیب سارے دی لال مٹی وی
بھوری رنگت دے لیف لیکے
پتی اپنے جٹے چوں پالے کڈھے،
جونال ہڈے، نجھا کے ویکھو
نجھا کے ویکھو

اُبھر دے سورج دے سجرے متھے تے
لکھیا ہو یا امن سنہیا ساڈے لہودی لکیر وچوں
مشال بن کے اداس موسم دی کالی اکھ چوں
اچالا پھٹن دا ویلا آیا، نجھا کے ویکھو
اڈیک مکی

چل او بھلیا او سے تھاں تے

کیویں وناں میں اُس تھاں تے
جتھے مڑھکے دے مہینہ وٹن
لہواں دے دریا پے وگن
اگاں گھٹ گھٹ پانی منگن
دھرتی لاوا اگلے اندروں
سولاں پھٹن جتھے ہاں تے
کیویں وناں میں اُس تھاں تے
جتھے مرن توں جیون اوکھا
ننگے چہر تھلے بہہ کے
چپ دے چھالے جھ توں پھسن
جیوندیاں دھپاں ساڈن جتھے
مویاں قبرال کڈھن ناتے

کیویں وناں میں اُس تھاں تے
جہڑے دیس نوں چڑیاں جھڈیا
گھگھیاں طوطے سفنے ہو گئے
چوگاں کھلر پلر گنیاں
گر جھاں وی نہ اتھے رہیاں
جتھے آئی سرداری کاں تے
کیویں وناں میں اُس تھاں تے
جتھے سروج دھوڑاں پتیاں
سڈھراں بھکھڑے اُتے ٹریاں
ایتھے رہ کے کھٹیا کمیہ اے
چل بھلیا ہن او تھے چلیے
جتھے اوڑک مُکنی شاہ تے
چل کھاں وسیئے او سے جاتے

ڈیوا

چڑھدے جھکھڑڈکدا پھرناں
ساہ دامنتر پڑھ کے
ہتھ ہواواں نول میں جوڑاں
کوٹھے اُتے چڑھ کے
میں سولی تے ٹنگیا ہونا
جدایہ کڑمی گھلے
میرے ساہ دا گھٹ بھر لینا
انھی واء دے بنے
فیروی اندروں واج آوندی اے
مینوں جاگے سوتے
ڈیوا بال حیاتی والا
رکھ بنیرے اُتے

بے اچھی

ایس وتوں دے وڈے لوکاں
خورے گوہ ایہ کیوں نہیں کیتی
ایتھوں کڑ کڑ مکدی کیوں نہیں
ایتھے دھکا زوری کیوں اے
رتاں پھٹ کے چٹیاں ہونیاں
ساکاداری مکدی جاوے
پیڑ مناوں والا کوئی نہیں
آندراں ورہیاں کاہنوں ہونیاں
دھرتی وال کھلا ر کے پٹی
امبر روون ہاکا ہو یا
واواں چپاں وٹیاں ہونیاں
سورج وی اے ٹھریا ٹھریا

بندہ ویڑھے دے وچ پھر دا
 ویڑھے کولوں ڈریا ڈریا
 کوئی تے منتر پڑھاے سجرے
 کوئی تے حذال ٹپیا ہو یاے
 یادھرتی دی نیہہ دے تھلے
 سہہ دا کنڈا ٹپیا ہو یاے

بیلھے دی ویل

بیلھا بھلیا تے گل بن گئی
 میں بھلاں تے کیویں
 مینوں بھلنا بھلیا ہو یاے
 یاد کرا چا مینوں
 بیلھے وانگوں گور پواں نہ
 او سے وانگوں جیواں
 اچے پیٹھوں ہو روی اچے
 میں نیویں توں نیواں
 میں ہن اوہنوں لبھدا پھرناں
 خورے کہڑی بنگرے وڑیا
 اج وی چور نہیں ہتھیں چڑھیا
 میں آکھاں تے پھبدی ناہیں
 گل اے ہو ردی ہو روے لوکا
 بیلھا سچی آکھ گیا اے
 بکل دے وچ چور وے لوکا
 ”بکل دے وچ چور“

تھیتکرے

نہ کوئی پاہلی
نہ کوئی دوہلی
نہ کوئی چھیکڑ ویکھے
چٹن والا
ہے ہمتالا
اپنی مرضی کرداے
وچ قطار دے
رکھے سبھے
جہنوں چاہوے
چٹئی جاوے
ہک ہک کر کے
جٹئی جاوے

ونگار

میں کہنوں آکھاں
جوج کے آوے وسیب سارے دی واہر سدے
بلاوے وسوں دے کھوجیاں نوں
وکھاوے کدھاں نوں پاڑ ہوئے
میں کہنوں آکھاں
جوسنھتے لگے ثبوت کھریاں نوں
نال سوئی اُلیک چھڈے،
کھڑ بے کھریاں نشا براں دے
تریڈھاں دے کے نشان لبھے
میں کہنوں آکھاں
جو ایس وسوں دے پھرے داراں توں
راتیں جاگن دی سونہہ چواوے،
چڑی وی پتر بے کوئی بلاوے
اوہنا ندی للکر دی کوک آوے

میں کہنوں آکھاں
 جو نیں دے چوراں توں پچھلے سارے حساب منگے،
 ونگار گھتے چاواہرواں نوں
 اڈیک رکھے نہ لائی کسے دی
 جو وانگ راٹھاں دے مال منگے
 تے سگوسیں رتے وی نال منگے
 میں کہنوں آکھاں
 جو ننگیاں ٹیکاں دی آس لیکے
 ملوک پیراں تے بھار گھتے
 لوکائی دے متھے دا لیکھ بن کے
 ابھر دے سورج دے وانگ چمکے
 میں کہنوں آکھاں
 جو سرتے بدھی ایہ وڈی پگڑی دے
 اُچے شملے دی لاج رکھے،

لٹچے جھنگیاں دی کاہنکھ لکھے
 کھڑتے سٹکھاں دے آہر دیوے
 تے سد کے وتوں دی واہر دیوے
 میں کہنوں آکھاں

میں ہک نظم کہنی اے

مینوں رج کے مٹی رولو
جیہ تے بھکھ دے چھلے پاڑھو
بھاویں اکھاں تے ہتھ رکھو
پیڑاں پاتھی وانگر تھپو
بھاویں تتی ریت تے اُتے
بنگا جٹا کر کے سٹو
پیروں واہناگ تے ٹورو
ہنجوا کھیں دے وچ گنھو
پر ہک میری منو
میری جیہ نہ وڈھو
میرے ہتھ نہ بٹھو
میں ہک نظم کہنی اے

اِخ کر

مینوں اُس دربار تے لے جا
جتھے لوک دھمالاں پاندے
خج کے رٹھے یار مناندے